

DOI: 10.46340/eujem.2020.6.2.19

Анастасія Уварова, аспірант

Харківський національний економічний університет

імені Семена Кузнеця

ORCID - <https://orcid.org/0000-0002-3012-3007>

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Anastasiya Uvarova, Postgraduate students

Simon Kuznets Kharkiv National University of Economic

METHODICAL PRINCIPLES OF EVALUATION OF ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC SUPPORT OF TRADING ENTERPRISE LOGISTIC ACTIVITY

Abstract. The article presents the elemental composition of organizational and economic support of the trading enterprise logistic activity. The paper defines the essence and substantiates the model of organizational and economic support of the trading enterprise logistic activity, which includes organizational and economic components, which are presented by a set of actions for distribution and coordination of functions between the participants of logistic processes in view of the organizational structure of logistics and a set of actions of forming and supporting resources, which are involved and used in commercial enterprise logistics activities. A scientific and methodological method to the evaluation of organizational and economic support of logistics activities is developed. This method, unlike the existing ones, is based on the principles of expert evaluation of organizational support and dynamic analysis activity of formation and efficiency of using resources in the estimation of the economic support.

Keywords: organizational support, economic support, logistic activity, elemental composition, methodical approach to evaluation

Постановка проблеми. Успішність логістичної діяльності торговельного підприємства, яка вже давно виступає тим самим ефективним інструментом набуття підприємством конкурентних переваг як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках, визначається рівнем її забезпечення, що становить основу для обґрунтування логістичних рішень та їх практичного упровадження на торговельному підприємстві. У перебігу дослідження формування організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства значущим є оцінювання його стану. У зв'язку з цим, особливої актуальності набувають питання, по-перше, визначення елементного складу організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства для подальшого формування науково-методичного підходу до його оцінки, по-друге.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різні аспекти та проблеми формування організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства та підходів до його оцінки знайшли свої відображення у працях таких вчених, як: О. Божанова, Т. Колодизєва, О. Ястремська, Є. Крикавський, Н. Ільченко, В. Лакізи, Т. Топольницької та інші.

Проте, незважаючи на достатній здобуток в сфері логістики, більшість робіт присвячена формуванню окремих елементів організаційно-економічного забезпечення загального функціонування торговельного підприємства, що свідчить про відсутність сформованої єдиної моделі організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства. Крім того, певна неузгодженість щодо оцінювання логістичної діяльності загалом та її організаційно-економічного забезпечення у тому числі полягає у дотриманні різних підходів у проведенні такої оцінки, що означає не існування чітко сформованого методичного підходу до його оцінки. Саме це й обумовило науковий інтерес до даної проблематики.

Формулювання цілей статті. Метою статті є: побудова моделі організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства на основі аналізу його елементного складу та формування науково-методичного підходу до оцінки організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства, попередньо здійснивши аналіз вже існуючих методичних підходів до оцінки.

Опис основного матеріалу дослідження. Аналіз наукових публікацій щодо сутності та основних характеристик забезпечення дозволяє зробити висновок про широке використання цього поняття стосовно різних об'єктів управління та сфер діяльності підприємства. Так, визначення, наведені у працях^{1,2} відповідають процесному підходу, а у працях^{3,4,5,6} – структурному, відповідно до яких забезпечення трактується як дії щодо пошуку, накопичення, зберігання, обліку певного об'єкта, або як сукупність видових проявів забезпечення (кадрове, фінансове, інформаційне, технічне забезпечення та ін.). Вважаємо, що вказані підходи не суперечать, а доповнюють один одного. Саме поєднання процесного та структурного підходів надають розуміння забезпечення як комплексу взаємопов'язаних елементів, що є результатом послідовних дій зі створення передумов для реалізації цільових завдань за видами та функціональними сферами діяльності.

Проведений аналіз наукової літератури засвідчив також неоднозначність позицій науковців щодо елементного складу передумов діяльності підприємства, зокрема представлення підсистеми забезпечення сукупністю різних елементів, а саме нормативно-правового, інфраструктурного, інформаційного, інноваційного, інвестиційного та фінансового, фінансово-економічного, техніко-технологічного, наукового, організаційного, технічного, економічного та соціального⁷ юридичного, інформаційного, фінансового, інженерно-технічного та науково-методичного, правового, інформаційного, технічного, термінального, складського, організаційного, транспортного, фінансово-економічного, та інше.

З огляду на те, що в загальному вигляді логістична діяльність є сукупністю процесів, що реалізуються за певної організаційної структури із використанням економічних ресурсів, значущим для реалізації цілей логістики є формування її належного організаційно-економічного забезпечення. В роботі⁸ проведено аналіз трактувань «організаційно-економічне забезпечення» діяльності підприємства.

Відзначено, що основними підходами, що розкривають сутність організаційно-економічного забезпечення, є процесний, який надає розуміння забезпечення як сукупності заходів, що реалізуються у певній послідовності за певних умов, та структурний підхід, відповідно до якого забезпечення відображає сукупність взаємопов'язаних елементів, основними з яких є організаційне та економічне забезпечення діяльності⁹

Щодо організаційного забезпечення логістичної діяльності, то підґрунтям його формування та подальшого удосконалення є організаційна структура логістики підприємства, що спирається

¹ Ястремська О. М., Зеленський М. В. (2014). Формування організаційного забезпечення процесу впровадження аутсорсингу логістичних функцій на підприємстві. *Проблеми економіки*, 3, 286-293.

² Сергеева, О. Р. (2014). Організаційно-економічне забезпечення конкурентоспроможності торговельного підприємства. *Європейський вектор економічного розвитку*, 2 (17), 204-210.

³ Топольницька, Т. Б. (2013). Формування системи організаційно-економічного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності підприємства. *Сталий розвиток економіки*, 2 (19), 111-115.

⁴ Семенов В. Ф., Галасюк С. С., Шикіна О. В. (2015). Поняття і зміст організаційно-економічного забезпечення функціонування готельних підприємств малої місткості. *Актуальні проблеми економіки*, 10 (172), 202-212.

⁵ Москвін, Б. Ю. (2015). Організаційно-економічні засади забезпечення захисту підприємства на ринку корпоративного контролю: *автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук*. Київ: КНЕУ.

⁶ Терентьева, О. В. (2015). Організаційно-економічне забезпечення антикризової діяльності підприємств (за матеріалами підприємств з виробництва електродвигунів України): *автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук*. Київ: КНЕУ.

⁷ Міщук, І. П. (2017). Формування і функціонування систем логістики підприємств торгівлі: *дисертація на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук*. Львів: ЛКА.

⁸ Уварова, А. Є. (2018). Обґрунтування напрямів удосконалення організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства. *Тернопільський національний економічний університет*, 3, 208-216.

⁹ Там само.

на організаційну структуру підприємства та визначається методами та засобами, що регламентують взаємодію працівників. Розмірковуючи про особливості організаційних структур логістичної системи науковці виділяють зовнішній та внутрішній її прояви, відзначаючи залежність зовнішньої організаційної структури логістичного управління від загальної структури управління підприємством, а внутрішньої – від упорядкування операцій логістичної діяльності.

У логістичній діяльності торговельного підприємства частина функцій може бути передана на аутсорсинг зовнішнім учасникам (транспортування, складування, фасування, пакування, підготовка товарів до акційного продажу, доставка товарів покупцю, установка побутової техніки, ремонт та післяпродажне обслуговування), що надає можливість позбавитись певних бізнес-процесів і зосередитись на профільних для торговельного підприємства логістичних операціях. Водночас ресурсні обмеження з боку підприємства та суб'єктів, що надають логістичні послуги, ставить перед торговельним підприємством задачу вибору між аутсорсингом та інсорсингом логістичних функцій, що знаходить відображення в процесі організації логістичної діяльності господарюючого суб'єкта.

Щодо економічного забезпечення логістичної діяльності, то його основу становлять ресурси логістичної системи. Враховуючи етимологію терміну «ресурси»¹ у роботі це поняття трактується як сукупність факторів, що використовуються та можуть бути залучені для реалізації цілей логістичної діяльності. Спираючись на класифікацію ресурсного забезпечення підприємств, поданого у науковій літературі^{2, 3} економічне забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства представлено кадровим, матеріальним, інформаційно-комунікаційним і фінансовим забезпеченням, що ґрунтується на загальних засадах щодо структуризації ресурсів підприємств торгівлі.

Функціонально кадрове забезпечення передбачає пошук і відбір працівників для роботи у сфері логістики, а також заходи щодо їх адаптації, навчання, мотивації, атестації, забезпечення кар'єрного зростання на підприємстві. Під час формування кадрового забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства значення має урахування запиту на пошук менеджера для певного рівня управління (керівник вищого рівня, середньої, низової ланок), а також товарного профілю і спеціалізації торговельного підприємства, видів економічної діяльності та торговельних форматів, а також способів обслуговування покупців, що знаходить відображення у вимогах до кандидатів щодо рівня їх професійної підготовки та досвіду роботи. Зміст кадрового забезпечення включає не тільки відбір, а й недопущення нестачі кадрів, що передбачає комплекс робіт з аналізу стану кадрового забезпечення, моніторинг рівня задоволеності працівників працею (умовами праці, розміром заробітної плати), а також організацію заходів щодо навчання та забезпечення кар'єрного зростання працівників.

У складі економічного забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства значущим є матеріальне забезпечення, що, з огляду на основні функції логістичної діяльності та способи ідентифікації матеріальних ресурсів у складі майна торговельного підприємства, представлено технічним, просторовим забезпеченням, а також забезпеченням запасами товарно-матеріальних цінностей.

Щодо технічного забезпечення, то його основу становлять технічні засоби й обладнання, які використовуються у логістичних операціях і процесах, а заходи щодо технічного забезпечення логістичної діяльності передбачають моніторинг їх технічного стану, своєчасний ремонт, оновлення, модернізацію та придбання нових видів обладнання та технічних засобів (в разі необхідності). Під час формування й підтримки технічного забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства значущим є врахування місця торговельного підприємства у ланцюгу просування товару до споживача, а саме особливості організації логістичної діяльності на оптовому та роздрібному підприємстві торгівлі. Для оптових торговельних підприємств, які забезпечують просування товару у сфері обігу та здійснюють продаж товарів партіями для перепродажу чи виробничого споживання, пріоритетність і склад їх технічного забезпечення значною мірою залежать від організації руху товарів. За складської форми товарні потоки проходять через склади оптових торговельних підприємств. У такому разі оптові торговельні підприємства здійснюють повний комплекс закупівельних, виробничих (у вигляді складської переробки) і збутових операцій, а також транспортування й обслуговування складського обладнання та транспортних засобів, що потребує

¹ Гросул, В. А. (2013). Ресурси підприємства: теоретичне осмислення сутності. *Бізнес Інформ*, 7, 236-242.

² Там само.

³ Краснокутська, Н. С. (2010). *Потенціал торговельного підприємства: теорія та методологія дослідження*. Харків: ХДУХТ.

використання різноманітних технічних засобів. За транзитної форми оптове підприємство виконує роль посередника між постачальником та покупцем. В такому разі функції транспортування та складування оптовим підприємством не здійснюються, що впливає на обсяг і структуру його технічного забезпечення.

Для підприємств роздрібною торгівлі технічне забезпечення пов'язано з рівнем економічної самостійності та масштабом діяльності торговельного об'єкта. У разі, існування його як самостійного господарюючого суб'єкта, що належить до середнього або малого бізнесу, операції внутрішньомагазинної логістики (розвантаження товару з автотранспорту, приймання товарів за кількістю та якістю, їх розміщення для зберігання, підготовка до продажу, розміщення у торговій залі, поповнення запасів у торговій залі) реалізуються у повному обсязі. Проблемними зонами при цьому стають операції розміщення та зберігання товарів, а також підготовка товарів до продажу, що пов'язано з плануванням рішення торговельного об'єкта, а також необхідністю формування та підтримки складу спеціалізованого обладнання та технічних засобів. Для торговельних об'єктів, що функціонують у складі мережевої структури, внутрішньомагазинна логістика реалізується за скороченим переліком операцій, що зумовлено надходженням товарів через розподільчий центр або використанням послуг cross-docking, що скорочує обсяг матеріальних ресурсів підприємства у вигляді обладнання і технічних засобів для забезпечення логістичних операцій і процесів.

У складі ресурсного забезпечення торговельного підприємства важливим є просторове забезпечення, що характеризується обсягом площ (торговельних і складських), кількістю та місцем розташування торгових об'єктів та являє собою заходи щодо розміщення логістичних об'єктів торговельного підприємства. У першу чергу це стосується мережевих підприємств роздрібною торгівлі, зокрема вирішення ними питань щодо територіального розміщення торговельних об'єктів з огляду на зони комерційної активності, а також способи розвитку роздрібною торговельною мережі (будівництво власних торговельних об'єктів, придбання або оренда торгових площ, франчайзинг). Для підприємств оптової торгівлі, для яких просторове забезпечення також актуальне, кількість і територіальне розміщення складів визначається потужністю матеріальних потоків, концентрацією і розташуванням постачальників і покупців, рівнем пропонованого сервісу.

Безперервність товарного потоку торговельного підприємства забезпечується запасами, що створюються на всіх етапах просування товарів від закупівлі до продажу. Логістика надає конкурентні переваги торговельному підприємству за факторами витрат і рівня обслуговування, що передбачає актуальність оптимізації запасів за розміром і складом, а також обґрунтування рішень щодо організації виробництва товарів у сегменті private label та використання цінових знижок під час закупівлі товарів, що становить суть заходів щодо формування та підтримки запасів на торговельному підприємстві.

Складовою ресурсного забезпечення логістики торговельного підприємства є інформаційно-комунікаційні ресурси, що являють комплекс програмних засобів та інструментів автоматизації пошуку, прийому, передачі інформації щодо логістичних потоків. Вибір певних інформаційних систем і програмних продуктів, спрямованих на підтримку логістичної діяльності, моделювання логістичних процесів на торговельному підприємстві залежить від масштабу торговельного бізнесу та актуальності технології для впровадження з огляду на організацію інформаційних потоків на підприємстві та рівень інформаційної взаємодії учасників логістичних процесів як в рамках торговельного підприємства так і поза його межами.

Однією зі складових забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства є фінансове забезпечення, що включає комплекс заходів щодо своєчасного задоволення потреби логістики в грошових коштах. З огляду на характер діяльності фінансове забезпечення складається із забезпечення поточною логістичною діяльністю та забезпечення її розвитку. У межах забезпечення поточною логістичною діяльністю фінансове забезпечення передбачає розробку бюджетів і визначення джерел покриття для формування товарних запасів торговельного підприємства й запасів інших видів товарно-матеріальних цінностей, що використовуються у логістичній діяльності, а також бюджетування логістичних витрат поточного періоду (в частині розрахунку витрат на заробітну плату працівників, задіяних у сфері логістики, а також утримання складських і торговельних приміщень, транспортних засобів, обладнання та техніки, витрат з аутсорсингу та ін.). Оскільки джерелом покриття вказаних витрат є торговельна надбавка, бюджет логістичних витрат узгоджується з бюджетами доходів і витрат операційної діяльності, а графік виплат грошових коштів

за результатами логістичної діяльності (оплата постачальнику, за сторонні послуги, заробітна плата, утримання логістичних об'єктів, ін.) – з графіком надходжень грошових коштів на підприємство.

Спираючись на визначення та враховуючи елементний склад організаційно-економічного забезпечення, обґрунтовано модель організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства (рисунок 1).

Пропонована модель представлена підсистемами організаційного та економічного забезпечення, які подані сукупністю дій щодо розподілу і узгодження функцій між учасниками логістичних процесів з огляду на організаційну структуру логістики (організаційне забезпечення) та комплексом заходів з формування та підтримки ресурсів, що залучені та використовуються у логістичній діяльності торговельного підприємства в межах кадрового, матеріального, інформаційно-технологічного та фінансового забезпечення логістичної діяльності. Складові елементи організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності не відокремлені один від одного, а взаємопов'язані та взаємообумовлені. Наприклад, упровадження на торговельних підприємствах сучасних техніко-технологічних рішень висуває додаткові вимоги до кадрів, що задіяні у логістичній діяльності, впливає на рішення щодо розміщення торговельних об'єктів і зумовлює зміни у структурі фінансового забезпечення логістичної діяльності. У свою чергу, успішність стратегії омніканальних продажів впливає на рішення просторового забезпечення, створює передумови для змінення структури кадрового забезпечення та зумовлює перегляд кошторису фінансового забезпечення логістичної діяльності.



Рис. 1. Структурна модель організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства (розроблено автором)

Оскільки організаційно-економічне забезпечення пов'язано з формуванням і перерозподілом ресурсів, а також впливає на результати діяльності підприємства (через показник логістичних витрат), розуміння елементного складу забезпечення та зв'язків між його підсистемами є значущими для реалізації цілей логістичної діяльності та розвитку торговельного підприємства в цілому.

У перебігу дослідження організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства значущим є оцінювання його стану. З огляду на те, що належне організаційно-економічне забезпечення знижує ризики, пов'язані з виконанням основних логістичних функцій торговельного підприємства організаційно-економічне забезпечення логістичної діяльності є об'єктом для діагностування як з боку менеджменту торговельного підприємства, так і зовнішніх суб'єктів (менеджменту підприємств-контрагентів, підприємств, що надають спеціалізовані логістичні послуги, науковців, експертів). Враховуючи зазначене, ключовим чинником під час обґрунтування методичного інструментарію для дослідження організаційно-економічного забезпечення є інформаційні джерела такої оцінки, що впливає на способи формування вхідної інформації та методичні засади опрацювання її результатів. У разі, якщо суб'єктом оцінки є менеджмент вищої ланки управління торговельного підприємства методичний інструментарій оцінювання організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності не матиме суттєвих обмежень і включатиме показники, сформовані з використанням даних по підприємству, розміщених у відкритому доступі, та таких, що належать до внутрішньої інформації. Оскільки зовнішні користувачі не мають доступу до управлінської інформації, оцінювання організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності має базуватись на публічних даних і результатах спеціально проведених досліджень (анкетувань, опитувань працівників з певної проблематики).

Окрім обмеження доступу до інформації під час оцінювання організаційно-економічного забезпечення діяльності виникає питання також щодо напрямів і показників такої оцінки. Аналіз наукової літератури свідчить, що публікації з цього питання мають переважно теоретичну спрямованість, а методичні розробки ґрунтуються на даних управлінського обліку. У роботах^{1, 2, 3, 4, 5} надається загальна інформація щодо функцій, які виконує логістична служба на підприємстві, організаційної структури логістики загалом⁶, послідовність дій з організаційного забезпечення в разі прийняття управлінського рішення⁷. Щодо оцінювання економічного забезпечення логістичної діяльності, то розробки з цього напрямку включають показники якості, безвідмовності обслуговування споживачів⁸, ефективності організації логістичних бізнес-процесів⁹, побудовані за даними щодо кількості замовлень і вчасно виконаних поставок, загальних логістичних витрат, норм витрат на утримання запасу¹⁰ та ін. Інформаційним джерелом для розрахунку вказаних показників є внутрішня звітність підприємства, що унеможливує їх використання зовнішніми користувачами, у тому числі і під час цього дослідження.

Певна неузгодженість щодо оцінювання логістичної діяльності загалом та її організаційно-економічного забезпечення у тому числі полягає у дотриманні різних підходів у проведенні такої

¹ Ястремська, О. М., Зеленський, М. В. (2014). Формування організаційного забезпечення процесу впровадження аутсорсингу логістичних функцій на підприємстві. *Проблеми економіки*, 3, 286-293.

² Ільченко, Н. Б. (2016). *Логістичні стратегії в торгівлі*. Київ: КНЕУ.

³ Краснокутська, Н. С. (2010). *Потенціал торговельного підприємства: теорія та методологія дослідження*. Харків: ХДУХТ.

⁴ Шталь, Т. В., Писаренко, В. В., Гуржій, Н. Г., Мелушова, І. Ю. (2017). *Стратегічне управління збутовою діяльністю підприємств на міжнародному ринку: маркетингово-логістичний аспект*: монографія. Харків: Лідер.

⁵ Stock, J. R., Lambert, D. M. (2011). *Strategic logistic management*, McGraw-Hill, Irwin, 4th Edition.

⁶ Крикавський, Є. В. (2006). *Логістика. Основи теорії*. Львів: Національний університет «Львівська політехніка», Інтеллект-Захід.

⁷ Ястремська, О. М., Зеленський, М. В. (2014). Формування організаційного забезпечення процесу впровадження аутсорсингу логістичних функцій на підприємстві. *Проблеми економіки*, 3, 286-293.

⁸ Шталь, Т. В., Писаренко, В. В., Гуржій, Н. Г., Мелушова, І. Ю. (2017). *Стратегічне управління збутовою діяльністю підприємств на міжнародному ринку: маркетингово-логістичний аспект*: монографія. Харків: Лідер.

⁹ Ільченко, Н. Б. (2016). *Логістичні стратегії в торгівлі*. Київ: КНЕУ.

¹⁰ Там само.

оцінки. Так, у праці логістична діяльність оцінюється з огляду на основні бізнес-процеси¹. Разом із тим, розглядаючи передумови управління ланцюгом постачання, Д.Р. Сток, Д.М. Ламберт виділяють дві групи компонентів управління – фізичні та технічні (група1) а також управління та поведінки (група2)², що дозволяє зробити висновок про доцільність урахування під час оцінювання організаційно-економічного забезпечення якісних аспектів організаційних та економічних передумов логістичної діяльності.

Досліджуючи вищезазначену проблему, насамперед, варто розглянути базові методичні підходи до оцінки ефективності функціонування суб'єкта підприємництва, так як деякі з них застосовуються за аналогією до оцінки логістичної діяльності. Серед таких варто виділити: 1) операційний, що передбачає співставлення результатів та витрат, понесених для їх досягнення; 2) цільовий або балансу інтересів – визначає рівень задоволеності основних стейкхолдерів; 3) результативний – відображає ступінь досягнення відповідності результатів цілям суб'єкта підприємництва³. В свою чергу, в логістиці для оцінки ефективності логістичної діяльності застосовують інтегральний підхід, який передбачає поєднання оцінки різних функціональних областей логістики, а саме: постачання, виробнича сфера, збут, транспортна та складська області в єдиний інтегральний показник^{4, 5}.

Беручи до уваги компоненти управління ланцюгом постачання Д.Р. Стока, Д.М. Ламберта⁶ та враховуючи розробки наведені у роботах, які зазначені вище, обґрунтовано науково-методичний підхід до оцінювання організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності, який базується на методичних засадах комплексної оцінки та включає етапи формування масиву даних щодо організаційного та економічного забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства; розрахунку одиничних показників, що відображають організаційне та економічне забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства за локальними компонентами; розрахунку інтегральних показників організаційного та економічного забезпечення логістичної торговельного підприємства; позиціонування торговельних підприємств за показниками рівня організаційного та економічного забезпечення логістичної діяльності. Методичний підхід до оцінювання організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства наведено на рисунку 2. В свою чергу, система показників організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства представлено в роботі⁷.

Для висновку щодо організаційно-економічного забезпечення за певними напрямками оцінки пропонується використовувати рівномірну шкалу розподілу значень відповідних коефіцієнтів. Враховуючи, що максимальне значення коефіцієнтів не перевищуватиме одиниці, умови для ідентифікації рівня забезпечення такі: в разі, що коефіцієнт знаходиться в межах від 0 до 0,33 діагностується низький, від 0,34 до 0,66 – середній, а від 0,67 до 1,0 – високий рівні забезпечення логістичної діяльності за певним напрямом оцінювання.

Висновки і перспективи подальших розробок. За результатами проведеного дослідження зроблено такі висновки:

1. Визначено основні підходи, що розкривають сутність організаційно-економічного забезпечення: процесний, який надає розуміння забезпечення як сукупності заходів, що реалізуються у певній послідовності за певних умов; структурний підхід, відповідно до якого забезпечення відображає сукупність взаємопов'язаних елементів, основними з яких є організаційне та економічне забезпечення діяльності;

¹ Ільченко, Н. Б. (2016). *Логістичні стратегії в торгівлі*. Київ: КНЕУ.

² Stock, J.R., Lambert, D.M. (2011). *Strategic logistic management*, McGraw-Hill, Irwin, 4th Edition.

³ Пономаренко, В. С., Гонтарева І. В. (2015). *Методологія комплексного оцінювання ефективності розвитку підприємств*. Харків: ХНЕУ.

⁴ Уварова, А. Є. (2019). Методичні засади оцінювання організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки*, 1 (73), 113-122.

⁵ Ткачова, А. В. (2011). Оцінка ефективності логістичної діяльності промислового підприємства: інтегральний підхід. *Прометей*, 2 (35), 156-161.

⁶ Stock, J. R., Lambert, D. M. (2011). *Strategic logistic management*, McGraw-Hill, Irwin, 4th Edition.

⁷ Уварова, А. Є. (2019). Методичні засади оцінювання організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки*, 1 (73), 113-122.

2. Проведено аналіз елементного складу організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства, а саме: організаційна структура логістики (організаційне забезпечення) та економічні ресурси, що використовуються для забезпечення логістичних процесів на підприємстві у розрізі кадрового, матеріального, інформаційно-технологічного та фінансового забезпечення (економічне забезпечення);



Рис.2. Методичний підхід до оцінювання організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства (розроблено автором)

3. На основі проведеного аналізу елементного складу організаційно-економічного забезпечення сформована модель організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства, що включає організаційну та економічну складові;

4. На основі існуючих підходів до оцінки загальної ефективності функціонування суб'єктів підприємництва та підходів до оцінки логістичної діяльності сформовано методичний підхід до оцінювання організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності. Визначено порогові значення рівня організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності для формування висновку.

Подальші дослідження будуть направлені до формування напрямів удосконалення організаційно-економічного забезпечення логістичної діяльності торговельного підприємства.

References

1. Yastremska, O. M., Zelenskii, M. V. (2014). Formuvannya orhanizatsiynoho zabezpechennya protsesu vprovadzheniya outsorsynhu lohistychnykh funktsiy na pidpryyemstvi [Formation of Organizational Support for Implementation of the Outsourcing of Logistics Functions in the Enterprise]. *The Problems of Economy*, 3, 286-293. [in Ukrainian].
2. Serhyeyeva, O. R. (2014). Orhanizatsiyno-ekonomichne zabezpechennya konkurentospromozhnosti torhovelnogo pidpryyemstva [Organizational and economic support of the competitiveness of a trading company]. *European vector of economic development*, 2 (17), 204-210. [in Ukrainian].
3. Topolnycka, T. B. (2013). Formuvannya systemy organizacijno-ekonomichnogo zabezpechennja zovnishnoekonomichnoi dijalnosti pidpryyemstva [Formation of the system of organizational and economic support of foreign economic activity of the enterprise]. *Sustainable development of economy*, 2 (19), 111-115. [in Ukrainian].
4. Semenov, V. F., Galasjuk, S. S., Shykina, O. V. (2015). Ponjattja i zmist organizacijno-ekonomichnogo zabezpechennja funkcionuvannja gotelnyh pidpryyemstv maloi mistkosti [The concept and content of organizational and economic support for the operation of small-scale hotel enterprises]. *Actual Problems of Economy*, 10 (172), 202-212. [in Ukrainian].
5. Moskvina, B. Ju. (2015). Organizacijno-ekonomichni zasady zabezpechennja zahystu pidpryyemstva na rynku korporatyvnogo kontrolju [Organizational and economic principles of enterprise protection in the corporate control market]: *avtoreferat dysertatsiyi na zdobuttja naukovooho stupenya kandydata ekonomichnykh nauk* [abstract of the dissertation for the degree of Candidate of Economic Sciences]. Kyiv: KNEU. [in Ukrainian].
6. Terentjeva, O. V. (2015). Organizacijno-ekonomichne zabezpechennja antykrizovoi dijalnosti pidpryyemstv (za materialamy pidpryyemstv z vyrobnytva elektrovyguniv Ukrainy) [Organizational and economic support of anti-crisis activity of enterprises (based on materials of enterprises for the production of electric motors of Ukraine)]: *avtoreferat dysertatsiyi na zdobuttja naukovooho stupenya kandydata ekonomichnykh nauk* [abstract of the dissertation for the degree of Candidate of Economic Sciences]. Kyiv: KNEU. [in Ukrainian].
7. Mishhuk, I. P. (2017). Formuvannya i funkcionuvannya system logistyky pidpryyemstv torgivli [Formation and functioning of systems of logistics of trade enterprise]: *dysertacija na zdobuttja naukovooho stupenja doktora ekonomichnykh nauk* [the dissertation for the degree of Candidate of Economic Sciences]. Lviv: LEU. [in Ukrainian].
8. Uvarova, A. Ie. (2018). *Obgruntuvannya naprjamiv udoskonalennja organizacijno-ekonomichnogo zabezpechennja logistychnoi dijalnosti torgovelnogo pidpryyemstva* [Grounding of the directions for improvement of organizational and economic logistic activities support of a trade enterprise]. *Ekonomichnyy analiz*, 28 (3), 207-215. DOI: <http://dx.doi.org/10.35774/econa2018.03.207>. [in Ukrainian].
9. Grosul, V. A. (2013). *Resursy pidpryyemstva: teoretychne osmyslennja sumosti* [Enterprise resources: theoretical understanding of the essence]. *Business Inform*, 7, 236-242. [in Ukrainian].
10. Krasnokutskaya, N. S. (2010). *Potencial torgovelnogo pidpryyemstva: teoriya ta metodolohiya doslidzhennya* [Potential of a trading enterprise: theory and methodology of research]. Kharkiv: CDHDT. [in Ukrainian].
11. Shtal, T. V., Pysarenko, V. V., Gurzhij N. G., Melushova, I. Ju. (2017). *Stratehichne upravlinnia zbutovoiu diialnistiu pidpryyemstv na mizhnarodnomu rynku: marketynhovo-lohistychnyi aspekt* [Strategic management of sales activities of enterprises in the international market: marketing and logistics aspect]. Kharkiv: Lider. [in Ukrainian].
12. Stock, J. R., Lambert, D. M. (2011). *Strategic logistic management*, McGraw-Hill, Irwin, 4th Edition. [in English].
13. Krykavskiy, Ie. V. (2006). *Lohistyka. Osnovy teorii* [Logistics. Fundamentals of the theory]. Lviv: NIntelekt-Zakhid. [in Ukrainian].
14. Ilchenko, N. B. (2016). *Lohistychni stratehiyi v torhivli* [Logistics strategies in the trade]. Kyiv: KTEU. [in Ukrainian].
15. Ponomarenko, V. S., Gontareva, I. V. (2015). *Metodolohiya kompleksnoho ocinyuvannya efektyvnosti rozvytku pidpryyemstv* [Methodology of complex evaluation of enterprise development efficiency]. Kharkov: KhNEU. [in Ukrainian].
16. Tkachova, A. V. (2011). Ocinka efektyvnosti logistychnoi dijalnosti promyslovogo pidpryyemstva: integralny pidhid [Evaluation of the efficiency of logistic activity of an industrial enterprise: an integrated approach]. *Prometheus*, 2 (35), 156-161. [in Ukrainian].
17. Uvarova A. Ie. (2019). Metodichni zasady ocinyuvannya organizacijno-ekonomichnogo zabezpechennja lohistychnoi diialnosti torgovelnogo pidpryyemstva [Methodical bases of the evaluation of the organizational and economic support of the trade enterprise logistics activity]. *Bulletin of Chernivtsi Institute of Trade and Economics. Economics*, 1 (73), 113-122. [in Ukrainian].